

Meerjarenprogramma's Stadsontwikkeling 2021-2024, hst 1 Perspectief (raadsvoorstel 9-12-20)

Voorzitter: K.W. van Doesen-Dijkstra (D66)

Aanwezig: de dames I. Jacobs-Setz (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie), Y.P. Menger (100% Groningen) en de heren J. Sietsma (GroenLinks), H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), R. Bolle (CDA), R. Stayen (Stadspartij), D. Ram (PVV)

Namens de griffie: A. Weiland

00:05:01

Voorzitter: Welkom allemaal hier in de zaal en ook thuis. Wij gaan beginnen met de meningsvormende sessie Meerjarenprogramma's Stadsontwikkeling, hoofdstuk 1 Perspectief. Er zijn hier in de zaal raadsleden aanwezig, maar ook digitaal. Hans Sietsma en Ido Venhuizen zijn digitaal en die zie ik allebei zitten. Jullie ook welkom. Dit betreft vandaag de eerste van een aantal van zes sessies over dit document. Vorige week bent u hier uitgebreid over bijgepraat en hebt u alle technische en feitelijke vragen kunnen stellen, denken wij. Hopelijk geeft dat alle ruimte om nu politiek met elkaar in het college in gesprek te gaan met de voorgestelde lijnen en prioriteiten. Nog even aandacht voor wat er in het presidium is besloten. Het presidium heeft besloten het college te verzoeken om van het raadsvoorstel een collegebrief te maken, dus als zodanig bespreken wij ook dit voorstel. Mijn voorstel is om dit in één ronde te doen, waarbij iedere fractie maximaal drie minuten heeft en het college vijftien minuten. Ook welkom. Je zit hier een beetje raar zo ver uit elkaar. Daar kan ik nog steeds niet aan wennen. Wie kan ik als eerste het woord geven? Meneer Rik van Niejenhuis.

00:06:48

De heer Van Niejenhuis: Sorry Voorzitter, ik heb zal mijn bordje even zo neerzetten. Dank u, Voorzitter. Voorzitter, Groningen moet de komende jaren een prettige en leefbare stad zijn en blijven. Daarom is het hartstikke goed dat het college een hele duidelijke visie heeft liggen en deze programma's heeft gemaakt. Wat de PvdA betreft heeft het college, in dit inleidende hoofdstuk waar het nu over hebben, de spijker op de kop geslagen. Alle uitdagingen die er zijn, zijn benoemd. Op het gebied van energie, woningbouw, mobiliteit, ecologie, etcetera. De uitdagingen zijn groot en heel sterk onderling verbonden. Het is een immense opgave die je alleen maar kunt aangaan als je erkent hoe omvangrijk en ingewikkeld het is. En dat gebeurt hier. Wij vinden het dan ook heel fijn dat het college op deze manier schetst hoe zij al die verschillende thema's onderling wil verbinden met de integrale programmasturing. Voorzitter, wij vinden dat de gemeentelijke visie, the Next City, en de programmatische uitwerking hiervan, die we nu bespreken, een antwoord moet zijn op: "Hoe ziet de stad er anno 2030 uit en wat is de toegevoegde waarde van de stad anno 2030? Hoe houden we onze dorpen leefbaar? Hoe houden we onze stad leefbaar? Waarom

zou je hier eigenlijk willen wonen in het jaar 2030?" Daar moeten we een antwoord op formuleren.

00:08:04

De heer Van Niejenhuis: Ten tijde dat steden ontstonden, dat is al wat langer terug in de geschiedenis, was het een plek waar je veilig kon handelen, wonen en plezier hebben. Dit alles binnen een duidelijk systeem. Tegenwoordig kopen, handelen en werken we op het internet en trekken we ons wat meer terug in huis. Als de stad onveilig, vies en duur is waarom zou je hier dan nog wonen? Daarom is het zo belangrijk dat er een visie ligt en dat de gemeente Groningen steeds leefbaarder wordt. Het moet een prettige plek zijn om elkaar te ontmoeten en te genieten van de stad. We moeten ons uiterste best doen om het schoon, veilig en betaalbaar te houden. Wij vinden dat deze programma's daarin een stap in de goede richting zijn. Dan nog even over het proces van de integrale programmasturing. Wij denken dat het proces en de aansturing zich de goede kant op ontwikkelt. Wij willen zien dat de bovenwijkse en bovendorpse uitdagingen in samenhang worden opgepakt. Je ziet in dit stuk terug dat dat gebeurt, maar ook dat er nog iets te leren en te ontwikkelen is. Wij vinden dat de integratie van sociaal-maatschappelijke en ruimtelijk-economische thema's nog beter zou kunnen. We zijn blij om te lezen dat het college dat onderkent, want dat vraagt ontzettend veel van je personeel en de organisatie.

00:09:15

De heer Van Niejenhuis: Ik zou wel van het college willen horen hoe zij haar leerdoelen op dit gebied heeft geformuleerd en wat voor tijd ze zichzelf wil geven om zich hier nog verder in te ontwikkelen. Tot slot denken wij dat het heel goed zou zijn dat, waar het kan, vraagstukken op wijk- en dorpsniveau worden opgepakt. Dan is het echt mogelijk om goed gebiedsgericht te werken en heel integraal naar de vraagstukken te kijken. Dat zouden wij in de toekomst het liefst nog sterker ontwikkeld willen zien. Graag een reactie van het college of zij die mening deelt. Ik zei net al: "Tot slot", maar ik heb nog een opmerking over de financiën als ik nog tijd heb. Voorzitter, de PvdA is van mening dat de uitdagingen voor onze gemeente de gemeentegrenzen overstijgen en zeker in financiële zin. Ze zijn ontzettend groot, urgent en actueel en ze spelen in het hele land. Groningen heeft haar verhaal goed op orde. Ik denk dat het zaak wordt dat de gemeente nu met bedrijven en instellingen uit dit gebied samen een plan gaat trekken om te zorgen dat er voldoende middelen op tafel komen voor alle gecombineerde opgaven. Voor een deel uit Den Haag en anders ook uit Europa. We hebben de afgelopen maanden op dat vlak al wat mooie successen gezien, dus ik zou het college willen toewensen en vragen om dat vooral door te zetten op die manier. Dank u.

00:10:33

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Meneer Sietsma van GroenLinks.

00:10:41

De heer Sietsma: Dank u wel. Voorzitter, ik was afgelopen maandag bij de presentatie van de resultaten van het onderzoek van Arcadis, waarin Groningen de gezondste stad van Nederland werd genoemd. Het zijn altijd wat twijfelachtige lijstjes, maar wat mij vooral opviel in de onderbouwing van die conclusie is dat wij dat te danken hebben aan het hanteren van een lange en consistente lijn. Het ging vooral over het gebied van wonen,

mobiliteit en energie en de laatste tijd ook over groen, leefkwaliteit en klimaat. Die lange lijn is nodig, Voorzitter, en die zouden we ook moeten bewaken. In dat licht zou mijn fractie een raadsbesluit daarover wel op prijs hebben gesteld in plaats van een collegebrief. Maar het is wat het is en ik doe hier mijn zegje. Wat GroenLinks betreft dragen de programma's zeker bij aan een leefbare en inclusieve stad en moeten we ervan uitgaan dat dat niet slechts tot 2030 is, maar ook nog voor vele tientallen jaren daarna. De uitdagingen zijn inderdaad groot, zoals de heer Van Niejenhuis al schetste.

00:11:55

De heer Sietsma: Door Covid-19 zie je dat een aantal van de trends die wij al hebben ingezet versterken. Het zal daardoor steeds nadrukkelijker gaan over leef- en verblijfskwaliteit en leefstijl en voeding. Ook ons economisch systeem zal veranderen. Het belang van een gezonde sociale omgeving met voldoende inkomen en mogelijkheden om je lokaal te ontplooiën zal steeds belangrijker worden. De al geuite wens om een meerjarenplan op sociaal gebied te ontwikkelen ondersteunen wij van harte. Dan zou het wat ons betreft kunnen gaan om een integrale visie op alles wat niet ruimtelijk is. Dan even over de vragen die het college stelt in de aanbiedingsbrief.

00:12:44

Voorzitter: Meneer Sietsma, u heeft een vraag van de heer Dijk.

00:12:47

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een vraag aan de woordvoerder van GroenLinks. Wat zou het uiteindelijke doel van het sociale meerjarenprogramma moet zijn?

00:13:03

De heer Sietsma: Ik zie op sociaal gebied nog ruimte voor een meer integrale benadering. Ik denk dat het verstandig is dat wij op dat gebied ook over 'langjarig' praten voor de beschikbare financiële middelen. Dat lijken me twee leuke ingrediënten voor een integrale visie. Het college zegt: "We willen graag meer regie voeren". Dat ondersteunen wij graag. Net als de heer Van Niejenhuis pleiten wij er ook voor om dat samen met inwoners te doen en op dorps- en wijkniveau plannen gestalte te geven. Niet alleen een plan te presenteren en om reacties te vragen, maar om op voorhand om input te vragen en om de raad-

00:13:45

Voorzitter: Meneer Sietsma?

00:13:47

De heer Sietsma: Ja.

00:13:47

Voorzitter: Ziet u kans om nog een laatste zin uit te spreken, want u bent door uw tijd heen.

00:13:53

De heer Sietsma: Ja, mevrouw de Voorzitter, dat gaat lukken. Om de raad erbij te betrekken lijkt het ons verstandig als het college vaker met startnotities komt, zodat de raad aan de voorkant zijn input kan geven en de participatie van inwoners kan bewaken. Dank u wel.

00:14:10

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Hoeft verder niemand hier het woord te voeren? De heer Dijk van de SP.

00:14:20

De heer Dijk: Voorzitter, het eerste programma en het eerste deel wat we nu met elkaar bediscussiëren is een beetje 'hoog over' naar mijn mening, want al die meerjarenprogramma's hebben dat inzicht dus laat ik ook even 'hoog over' gaan. Want, Voorzitter, als je de SP gaat vragen waar het naartoe moet met Groningen, de stad en de dorpen daaromheen, dan sluit dat haarfijn aan bij de interruptie die ik net op GroenLinks deed. Waar het naartoe moet met de gemeente Groningen, de stad Groningen en de dorpen daaromheen, is dat wij de sociale- en economische tweedeling in Groningen moeten bestrijden. Daar moeten we een doel voor stellen. Als wij een doel stellen, als gemeente Groningen, dat we klimaatneutraal willen zijn - in 2025 was het ooit en nu is het 2030, dacht ik - dan moeten wij tot doel stellen, als gemeente Groningen, dat wij de sociale- en economische tweedeling in Groningen oplossen in 2030.

00:15:14

De heer Dijk: Dat we de gezondste stad zijn volgens onderzoek is boeiend, maar als we naar de cijfers kijken moeten we ons ergens anders druk over maken. Die sociaal- economische tweedeling zorgt ervoor dat mensen in het noorden van de stad een zeven jaar kortere levensduur hebben en vijftien tot zeventien jaar langer in ongezonde staat leven aan het einde van hun bestaan. En het is slechts tien minuten fietsen dat dit verschil zichtbaar wordt. Van noord naar zuid tien minuten fietsen zorgt ervoor dat je zeven jaar korter leeft en vijftien jaar in mindere gezondheid. Er zijn een aantal dingen die daaraan ten grondslag liggen en er zijn een aantal problemen die echt aangepakt kunnen worden om dat te doen en dat is de woningnood. Ik weet dat het college zijn best doet en het lijkt langzaam de goede kant op te gaan qua bouwen van woningen, maar het is nog lang niet genoeg, want de woningnood neemt toe.

00:16:13

De heer Dijk: We zien het overal onder huurders, maar we zien het ook in bijzondere woonvormen. Mensen die simpelweg geen kant op kunnen en weer in vakantiewoningen, caravans en noem maar op gaan verblijven. De woningnood neemt toe en die neemt ernstige vormen aan. Maar ook op het gebied van werk. We hebben het de laatste maand veel gehad over bijvoorbeeld Niemeyer. Laat ik even kort van de gelegenheid gebruik maken waarom dat een probleem is. Omdat de onzekerheid voor grote groepen mensen in werk aan het toenemen is en de afgelopen jaren fors toegenomen is. Ik zie dat de heer Van Niejenhuis mij wilde interrumpen.

00:16:51

Voorzitter: Meneer Van Niejenhuis. U geeft het woord.

00:16:52

De heer Van Niejenhuis: Dank u, Voorzitter en dank u, heer Dijk. Ik kan me overigen heel erg vinden in de woorden van de heer Dijk, maar ik zou willen vragen wat de heer Dijk vindt van alle acties die het college beschrijft in deze meerjarenprogramma's is om bijvoorbeeld de woningnood op te lossen?

00:17:08

De heer Dijk: Volgens mij hebben wij de woonvisie gesteund. Het was sinds jaren dat we dat weer een keer konden doen, omdat hij goed genoeg was volgens de inzichten van de SP-

fractie. Zoals ik al zei gaat het de goede kant op, maar het is echt onvoldoende. Ik heb het weleens ergens 'vechten tegen de bierkaai' genoemd. Daar lijkt het wel een beetje op dus we zullen daar nóg meer voor moeten doen dan dat we nu doen. U bent ook van mij gewend dat wij altijd met voorstellen komen als dat nodig is en dat zullen we zeker doen. Ik was bij het punt praktisch werk. Dat betekent bijvoorbeeld-

00:17:40

Voorzitter: Meneer Dijk, u bent al ver over uw spreektijd heen.

00:17:44

De heer Dijk: Is dat zo? Dan sluit ik af met twee zinnen. Uiteindelijk gaat deze crisis, waar we nu inzitten, betaald worden. En uiteindelijk zal die rekening dáár terechtkomen waar hij altijd terecht lijkt te komen. Als we dat willen tegengaan moeten we nóg meer de lasten neerleggen bij de breedste schouders. Helaas zullen dat zwaardere lasten moeten zijn. Hoe we dat doen zal een discussie moeten worden in deze gemeenteraad. We moeten dat niet gaan vragen, maar we moeten dat gaan eisen. We moeten in Groningen gaan eisen dat de mensen en de bedrijven die de meeste lasten kunnen dragen dat ook gaan doen. Ik vrees dat dat niet anders is.

00:18:24

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Meneer Bolle van het CDA.

00:18:30

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Het is inderdaad wat lastig. Het lijken een beetje alternatieve algemene beschouwingen, zoals mijn collega dat noemde. Daar probeer ik wel bij weg te blijven en ik hoop dat dat gaat lukken. De eerste tien regels van het stuk geven, wat mij betreft, een hele goede samenvatting wat er op hoofdlijnen speelt in de gemeente. Dat is knap, want dat zijn heel veel dingen. Het gaat hier wel veel over het ruimtelijke deel, maar ook over het sociale deel en het toenemende verschil tussen noord en zuid, wat de heer Dijk aanstipte. Dat kom je in de eerste tien regels al tegen. Sport zien we daar bijvoorbeeld niet terug, maar daar hebben we ook nog een aantal grote opgaves liggen. Over het algemeen ziet het er goed uit. Dan blader je wat verder en dan kom je uit - en dat is dan wel een beetje algemeen - dat er hoge ambities zijn. Het is denk ik goed om hele grote dromen te hebben, maar je moet vervolgens wel proberen om concreet te denken en dat concreet in een programma neer te zetten.

00:19:40

De heer Bolle: Als we kijken hoe het college dat doet - want uiteindelijk gaat het hier om de centen - dan zien we op pagina acht terug - en ik probeer het er even snel bij te pakken - dat het college over de financiën zegt: "Het is een opgave voor het volgend college om te borgen dat er ook voor de volgende collegeperiode middelen beschikbaar zijn om deze ambities te realiseren". Dat is natuurlijk wel wat makkelijk, want daarmee zeggen ze: "Ja, we hebben nu ambities en die moeten betaald worden. Wij gaan nu ons ding doen en na ons moet de volgende maar kijken of daar geld voor is, ja dan nee". Ik snap dat als het er niet in had gestaan de werkelijkheid hetzelfde was geweest en daar gaat het ook niet om. Ik denk dat het een punt helder maakt dat we in de gemeente Groningen tegen een steeds groter financieel probleem aanlopen. Onze ambitie is groot en dat is op zich goed.

00:20:48

Voorzitter: Meneer Dijk wil u daar even op aanspreken.

00:20:52

De heer Dijk: Voorzitter, ik zei dat net ook al. Ik schetste dat doemscenario ook een beetje dat het lijkt dat het niet gaat meevallen de komende jaren. Zeker als de crisis terugbetaald moet worden. Dan weten we ook dat gemeentes er wat bekaaid vanaf komen. Moeten we dan de ambities naar beneden doen? Moeten we scherpere keuzes maken of toch de lasten verhogen?

00:21:14

De heer Bolle: De ambities mogen, wat mij betreft, wel groot zijn. Alleen waar het dan op uitkomt is dat je er waarschijnlijk langer over doet om die ambities te halen omdat je portemonnee wat kleiner is. We kunnen wel zeggen dat er meer geld uit Den Haag moet komen, maar het geld wat Den Haag ter beschikking heeft komt uit dezelfde zakken van onze inwoners. Of je nou door hond of door de kat gebeten wordt of Den Haag de gemeente meer gaat betalen, wat betekent dat Den Haag uiteindelijk meer bij de inwoners gaat ophalen. Of het begrotingstekort van het Rijk moet nog verder oplopen. Daar zal de heer Dijk geen probleem mee hebben, maar daar sta ik iets anders tegenover.

00:21:52

Voorzitter: Meneer Bolle, kunt u die vraag even heel kort beantwoorden, want u bent eigenlijk al door uw spreektijd heen?

00:21:58

De heer Bolle: Dat gaat snel. We moeten scherpere keuzes maken, de heer Dijk. Dat zou mijn antwoord zijn. Aan het college zou ik toch willen vragen om ook op dat financiële deel een perspectief te schetsen. De begroting loopt vast. Er komt steeds minder ruimte in. De ambities stellen we niet naar beneden, maar de concrete stappen blijven we wel zetten. Soms misschien wel tegen beter weten in.

00:22:27

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik het woord geven? De heer Van Stayen van de Stadspartij

00:22:34

De heer Stayen: Dank u, Voorzitter. Dit MJP Stadsontwikkeling is een prachtige oplossing van alle activiteiten die voortkomen uit door de raad goedgekeurde visies en plannen en daarbovenop nog een grote ambitie van het college. Een goed bruikbaar overzicht, vooral om de onderlinge samenhang te begrijpen. Dit is op hoofdlijnen volgens het programma van de Stadspartij en de uitvoering zullen wij per project gaan beoordelen. Voorzitter, ik zei al dat de ambities groot zijn, maar eindelijk begint het ook bij het college te dagen dat de bomen niet tot in de hemel groeien en niet alle wilde plannen zomaar uitgevoerd kunnen worden. Er gaat een prioritering komen. Waarschijnlijk omdat het geld nu echt op is. En dan zegt men: "Ondernemers en inwoners van de gebieden die voorlopig in de wacht gezet worden mogen meepraten over de invulling van de wachtperiode". Onze vraag is waarom er niet vooraf met die gebieden en met die bewoners wordt gesproken over het besluit of hun gebied al dan niet prioriteit krijgt? Wie beslist dat eigenlijk?

00:23:35

De heer Stayen: In het meerjarenoverzicht van het Stedelijk Investeringsfonds is heel

duidelijk te zien tot hoelang dit college nog denkt te blijven zitten. Want de begroting van 2022 komt nog net wel in orde, maar daarna stelt men - het CDA had het er ook al over - dat een volgend college oplossingen moet zoeken voor de financiële leegte die dan wordt achtergelaten. Want vanaf 2023 zijn de financiële middelen voor intensivering volledig op. Dan moet er iets nieuws gevonden worden om de beleidsambities te kunnen invullen. Nog hogere belastingen en tarieven? De burgers van één van de armste gemeentes van Nederland nog verder uitknijpen, ten einde halsstarrig bepaalde groene hobby's door te kunnen voeren? Voorzitter, nu leven al veel Groningers in armoede en zijn afhankelijk van de-

00:24:20

Voorzitter: Meneer Stayen, mevrouw De Wrede wil u toch even een vraag stellen.

00:24:25

Mevrouw De Wrede: Dank u wel voorzitter. Ik was benieuwd aan welke groene hobby's de heer Stayen zojuist refereerde.

00:24:34

De heer Stayen: Voornamelijk, wat bij mij als eerste bovenkomt, het hele energieverhaal. Ik heb het niet zozeer over die paar extra bomen op bepaalde plekken, maar vooral over de toch wel hele rare biedingen die gedaan zijn in het RES en de vreemde slagen die gemaakt worden in vooral het energie- en klimaatprogramma. Daar komen we bij de opvolgende programma's van vandaag nog nader op terug. Voorzitter, ik was geloof ik bij de voedselbank. Toevallig las ik ergens een schokkend iets en dat is dat Groningers gemiddeld negen jaar eerder overlijden dan het landelijk gemiddelde. Dat vind ik niet zo'n leuk idee, want ik woon hier ook. Voorzitter, de Stadspartij is in principe niet voor verregerende overheidsregie. Het college stuurt er enigszins op aan, maar we willen dat zeker niet in die details waar ook marktpartijen dat kunnen doen. Voorzitter, we zien wel de noodzaak om heel veel meer te sturen in, bijvoorbeeld, de woningmarkt. Zowel bij nieuwbouw als bij-

00:25:37

Voorzitter: Meneer Stayen, de heer Dijk wil u nog wat vragen. Dat doet hij heel kort, want u bent bijna door uw tijd heen.

00:25:44

De heer Dijk: Ik doe het kort. Nou wordt het interessant. Waar wil de Stadspartij dat de markt meer regie in gaat nemen?

00:25:51

De heer Stayen: Wij willen niet dat de markt meer regie gaat nemen. Wij vinden de situatie, zoals die nu op de meeste plaatsen is, goed. In tegenstelling tot wat u wilt, waar waarschijnlijk alles een staatsbedrijf zou moeten worden.

00:26:03

De heer Dijk: Nee, dat is uw eigen invulling. Maar waar doet het college dan nu teveel de regierol en zou die wat minder moeten doen? Of poogt het college om meer regie te nemen en vindt de Stadspartij dat dat niet moet?

00:26:16

De heer Stayen: Ik zeg net dat ik vind dat de situatie nu wel ongeveer is zoals die uiteindelijk

zou kunnen zijn en niet waar u ze dan iedere keer wilt. Waar moet het meer? Nee, ik wil niet meer. Ik wil ook niet minder, maar beslist niet meer.

00:26:30

Voorzitter: Meneer Stayen, u heeft nog tijd voor een afsluitende zin.

00:26:35

De heer Stayen: Dank u. De nieuwe prestatieafspraken zijn volgens ons -ik was net bij de woningvoorraad - niet hard genoeg.

00:26:45

Voorzitter: Mag ik u erop wijzen, meneer Stayen, dat u daar in het volgende uur nog duidelijk op terug kunt komen.

00:26:51

De heer Stayen: Zeker, dan komt het een heel eind verder nog. We willen er hier alleen nog een keer op wijzen dat de nood aan bepaalde woningtypes veel te traag wordt ingehouden. Dank u wel.

00:26:59

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Ram van de PVV.

00:27:08

De heer Ram: Dank u wel, Voorzitter. De gemeente Groningen blijft fors doorgroeien de komende jaren. Met alle gevolgen van dien. De PVV wil een bruisende gemeente waar onze inwoners een baan hebben en waar meer aandacht is voor sociale voorzieningen en kwetsbare groepen, zoals ouderen. De vraag die voor ons ligt is: Maakt dit college de juiste keuzes? Wat is echt nodig? Waar is geen aandacht voor en wat is, in onze optiek, ronduit negatief? Wat is echt nodig? De problematiek rondom de aardbeving. De versterkingsoperatie. Naar ons idee wordt daar te weinig aandacht aan besteed in dit meerjarenplan. Ik heb gekeken in het meerjarenplan en de aardbevingen worden één keer genoemd en de gaswinningen ook één keer. En dat in het kader van de klimaatverandering en de waterstofeconomie. Dit doet, in onze optiek, geen recht aan de bewoners van Groningen. Waarom heeft het college geen aandacht voor deze versterkingsoperatie in het meerjarenprogramma?

00:28:11

Voorzitter: Meneer Van Niejenhuis, u heeft een vraag aan de heer Ram. Gaat uw gang.

00:28:17

De heer Van Niejenhuis: Mijn vraag aan de heer Ram is of het zo zou kunnen zijn dat het college op een andere plek wel aandacht heeft voor die versterkingsoperatie?

00:28:24

De heer Ram: Ik laat me graag voorlichten door het college. Daarom stel ik die vraag. Kan ik verder, Voorzitter?

00:28:34

Voorzitter: Ja.

00:28:36

De heer Ram: Uitgangspunten over de klimaatverandering en de energietransitie delen wij

niet, zoals u weet. De bestaande gasinfrastructuur vervangen door een warmtenet is een regelrechte kapitaalvernietiging. Het leidt juist tot hoge energierekeningen en er wordt gekozen voor de belangen van de gemeente die zij hebben in dit bedrijf en niet voor de burger. Terwijl het zoveel slimmer kan. Maar goed, het is niet onze energietransitie. Daarbij staat de energietransitie haaks op het verhogen van de leefkwaliteit. Grote windmolens en zonneparken veranderen het landschap in en om de gemeente tot een groot industriepark. Een ander punt wat ik wil noemen, Voorzitter, is dat er naar ons inzicht te weinig wordt gekeken naar sociale huurwoningen. Die worden te weinig bijgebouwd. Het sluiten van verzorgingshuizen, het langer thuis blijven wonen van ouderen en de continue immigratie legt een grote druk op de capaciteit van de sociale woningen. Ziet de dit college ook deze zorg? Dank u wel, Voorzitter.

00:29:43

Voorzitter: Dank u wel. Ik zat even naar de heer Dijk te kijken, want het gaat over sociale huurwoningen, maar hij reageert niet. Wie? Mevrouw Moorlag van de ChristenUnie.

00:29:58

Mevrouw Moorlag: Dank u wel, Voorzitter. De ChristenUnie wil graag beginnen met complimenten richting het college. Er ligt een mooi document voor ons, waarin de verschillende fysieke programma's aan elkaar gekoppeld worden. Vooral de manier waarop leefkwaliteit alle programma's met elkaar verbindt vinden wij een mooie ontwikkeling. We zijn ervan overtuigd dat gemengde wijken met een hoge leefkwaliteit ten goede komen aan de gezondheid, de levensverwachting, de veiligheid en de sociale samenhang, zoals ook wordt benoemd in het overzicht. De verschillende onderdelen, zoals de binnenstad, het versterken en vernieuwen en de wijkvernieuwing die nu nog los aangeboden worden zien we in de toekomst graag als onderdeel van het grote geheel. Het college geeft aan dat er op veel programma's meer regie nodig is. De ChristenUnie kan zich vinden in hetgeen het college daarover beschrijft. Als gemeente moet je niet alles zelf willen doen, maar duidelijke kaders en afspraken maken. We zullen hier gedurende de volgende sessies verder op ingaan. Dan als laatste nog het financiële perspectief dat geboden wordt. Het is al een paar keer genoemd. De financiële middelen worden de volgende collegeperiode minder binnen de fysieke programma's. Onder andere door oplopende kapitaallasten. We zien ook de urgentie om hier in de toekomst, als raad, in meegenomen te worden en het gesprek hierover te voeren. We zijn benieuwd hoe het college hiertegen aankijkt?

00:31:23

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Menger van 100% Groningen.

00:31:40

Mevrouw Menger: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst de complimenten aan het college voor de duidelijke onderlinge samenhang met betrekking tot het geheel. Dat heeft voor ons veel dingen duidelijk gemaakt. Ik heb vanmiddag gebeld met de ambtenaar om het nog wat beter te kunnen duiden. Mijn fractie kan zich aansluiten bij de punten die het CDA en de SP net aangaven. Waar wij ons heel erg zorgen over maken is het feit dat er afgelopen week in het nieuws naar voren kwam dat veel gemeenten de bodem hebben bereikt op financieel gebied of juist door de bodem zakken. Onze vraag is dan ook: De gemeente Groningen behoort tot zowel de armste als ook de duurste gemeente. Hoe ziet het college dit voor nu en in de toekomst? We zijn ons terdege bewust van het feit dat de coronacrisis een hele zware wissel

trekt op alles. Maar wij vinden dat een hele zorgelijke situatie. Wij juichen uiteraard de ambities toe die deze gemeente heeft. Ambities en perspectief moet je altijd hebben. Alleen het is voor ons toch een punt van grote zorg, dus wij zouden daar graag wat meer over willen horen van de wethouder. Dank u wel.

00:33:10

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven. De heer Venhuizen.

00:33:16

De heer Venhuizen: Dank u wel, Voorzitter. Ik kan kort zijn. Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de Partij van de Arbeid.

00:33:24

Voorzitter: Dank u wel. We krijgen misschien toch nog een perspectief dat andere mensen op tijd in Topweer kunnen zijn. Wie wil nog het woord voeren? Mevrouw De Wrede.

00:33:37

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. In de eerste plaats vindt de Partij voor de Dieren dat we nu eens moeten ophouden met dat Next City. Deze gemeente valt niet meer samen met de stad Groningen en dat zou met een nieuwe naam nu echt duidelijk moeten worden. We moeten maar eens beginnen met praten over Next County. Daarnaast zijn we van mening dat de compacte stad op zijn laatste benen loopt. We hebben die discussie al vaker gehad met de wethouders. Volgens mij gaan we die binnenkort ook aan in de raad. De Partij voor de Dieren vindt dat we naar buiten toe moeten gaan uitbreiden. Daarnaast zou ik aandacht willen vragen voor iets dat-

00:34:22

Voorzitter: Meneer Bolle heeft een vraag aan u, mevrouw De Wrede.

00:34:25

De heer Bolle: Ik ben erg benieuwd waar de Partij voor de Dieren dan zou willen uitbreiden? Op welke stukken waar nu geen huizen staan moeten dan huizen komen te staan?

00:34:34

Mevrouw De Wrede: Wij denken met name aan gebieden tussen de stad en Ten Boer en dicht tegen Ten Boer aan. Ik zal daar nu verder over uitweiden in mijn woordvoering. Vandaag op Nu.nl zien we iets staan dat wel bekend is. Kleine boerderijen hebben vaak geen opvolger en wat overblijft wordt steeds groter. Dat betekent dat er op het platteland steeds minder boeren wonen en dat de boerderijen die er zijn steeds groter worden. Dat doet iets voor de luchtkwaliteit en dat is ook leefkwaliteit. De Partij voor de Dieren houdt natuurlijk niet zo van megastallen, maar er zit ook een andere kant aan dit verhaal. Dat zijn de gevolgen voor de sociale infrastructuur op het platteland die wel gaat veranderen als er steeds minder boeren wonen op het platteland. Wij vinden dat dit college met een nota of iets dergelijks moet komen. Dat hoeft, in principe, allemaal niet zo formeel, maar in ieder geval wel informatie over de ontwikkelingen op ons platteland. In die hoek. Wat zijn de risico's, maar ook wat zouden daarvan de kansen kunnen zijn? Een integrale visie. Het woord staat hierin. Het wordt genoemd, dus dat is een goed begin, maar ook graag eens inhoudelijk invullen. Kunnen we bijvoorbeeld-

00:35:56

Voorzitter: Mevrouw De Wrede, mevrouw Jacobs heeft een vraag en daarna de heer Van Niejenhuis.

00:36:02

Mevrouw Jacobs: Ik was aandachtig aan het luisteren over de nota waar het college mee moet komen, maar u zegt heel veel dingen en ik zou niet weten wat u nu eigenlijk wilt waar we een visie of iets dergelijks in de nota moeten hebben. Kunt u dat nader duiden? Dan vind ik daar misschien ook wel wat van en dan kan ik me wellicht straks bij uw woorden aansluiten. Je weet maar nooit.

00:36:23

Mevrouw De Wrede: Wij zouden graag van het college een reactie willen op een ontwikkeling die je ziet op het platteland dat er steeds minder boeren komen en dat de boerderijen die overblijven steeds groter worden. Dat doet iets met de luchtkwaliteit, het landschap en met de dieren die daarin zitten. Maar het doet ook iets met de sociale infrastructuur. Het schijnt, bijvoorbeeld, dat van oudsher boeren vaak heel actief zijn geweest in het verenigingsleven en als er steeds minder traditionele bewoners op het platteland wonen - het wordt een beetje gecompenseerd door een nieuwe instroom - is het afwachten wat dat van maatschappelijke waarde zal zijn voor het dorpsleven. Ik denk dat het belangrijk is dat hier eens kritisch naar wordt gekeken en dat het college in kaart gaat brengen wat de risico's zijn van deze ontwikkeling.

00:37:20

Voorzitter: Mevrouw De Wrede, kunt u dat even kort afronden, want u bent ruim door uw tijd heen. Dus nog een laatste zin graag.

00:37:29

Mevrouw De Wrede: Ik zal afronden. Kunnen we bijvoorbeeld meer gebied gaan 're-wilden'? Of kunnen we dat gaan aanwenden voor meer alternatieve vormen van woningbouw, zoals de Knarrenhof? We zouden graag wat van het college willen horen op dat punt. De laatste opmerking: We lezen dat het college zich hard blijft maken voor de komst van de Lelylijn en de bruggen over het Van Starckenborghkanaal. Ik heb daar laatst ook een opmerking over gemaakt toen de heer Broeksema zei: "We zijn heel blij we aan tafel mogen bij-." Zo'n tafel die ging over de infrastructuur. Ik denk dat dat niet de houding is die we moeten hebben als we daadwerkelijk hier iets voor elkaar willen hebben. Ik zou aan deze wethouder willen vragen om iets harder met de vuist op tafel te slaan.

00:38:19

Voorzitter: Dank u wel. Volgens mij heeft mevrouw Jacobs nog een woordvoering.

00:38:24

Mevrouw Jacobs: Dank uw wel, Voorzitter. Mevrouw De Wrede, u heeft me niet overtuigd, want ik ga me in ieder geval niet aansluiten. Ik heb niet helemaal goed begrepen wat u wilt, dus helaas. De VVD heeft gekeken naar het perspectief zoals dat hier geschetst is. Er is al een hele hoop gezegd en een hele hoop dingen waar wij ons bij zouden kunnen aansluiten. En ook dingen waar we ons niet bij kunnen aansluiten, maar dat volgt later wel. Wat wij in ieder geval belangrijk vinden is dat we een gemeente zijn waar mensen willen wonen en waarbij het aangenaam is om te wonen. Volgens mij is het dan heel plezierig als het betaalbaar is om

te wonen. Wij schrokken wel, van wederom de conclusie, dat het in Groningen ontzettend duur wonen is en dat de kosten enorm gestegen zijn. We willen een aantrekkelijke gemeente blijven. Ik zeg heel bewust gemeente, dat bent u van mij gewend. Het meerjarenperspectief is een heel stadsverhaal. We gooien er drie keer dorpen in en we denken dat we dan een nieuwe gemeente zijn. Ik zie de wethouder kijken. Het is een beetje cynisch bedoeld. Het is niet helemaal zo, maar ik denk wel dat we nog niet één gemeente zijn in houding, gedrag en vriendschap, om het zo even uit te drukken.

00:39:36

Mevrouw Jacobs: We zien in tal van punten dat de nieuwe delen van deze gemeente er bijhangen. Ze worden geconfronteerd met hoge lasten. Of het nu sporttarieven zijn of afvalstoffen of het het feit dat je hogere afvalstoffen moet betalen, maar vervolgens je papier nog steeds niet wordt opgehaald en je geen korting op je afvalstoffen krijgt. Ik kan zo even doorgaan. Ik denk dat we moeten kijken naar hoe we één gemeente zijn. Hoe willen we zorgen dat het schisma, waar meneer Dijk het over heeft, tussen de noordelijke stadswijken en de andere stadswijken niet tussen de oude gemeente en de nieuwe gemeente gaat ontstaan? Ik zou daar graag een reactie van het college op willen hebben. Hoe zorgen we dat we daadwerkelijk dáár die eenheid hebben met erkenning voor de eigenheden van de diverse onderdelen? Ik wil mij aansluiten bij datgene wat het CDA heeft gezegd ten aanzien van de financiën. Ik hoop dat we ambities blijven houden, maar dat we de ambities reëel houden. Ik prijs me gelukkig dat we niet altijd doen wat meneer Dijk zegt: dat we de ambities torenhoog laten zijn en dat we dan de lasten maar verhogen, want dat zou ik toch wel een jammer punt vinden. Ik ben ook blij dat we niet alleen maar extra geld uit Den Haag hebben gekregen.

00:40:56

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, de heer Dijk wil even reageren.

00:40:59

Mevrouw Jacobs: Dat dacht ik al.

00:41:00

De heer Dijk: Voorzitter, ik denk dat mevrouw Jacobs mij verkeerd heeft begrepen. Mijn interruptie op de heer Bolle ging er juist over of hij ook niet vindt dat we scherpere keuzes moeten maken. Dus scherpere keuzes moeten maken op de dingen die echt van belang zijn. Daar verschillen u en ik van mening over. Ik denk dat we het daar snel over eens zijn. Maar dat er scherpere keuzes moet worden gemaakt en dat je je geld meer inzet op die punten die er echt toe doen.

00:41:22

Mevrouw Jacobs: Ik had het niet over uw interruptie op de heer Bollen, maar over het feit dat u zei dat we de lasten gewoon moesten verhogen. En die mening deel ik in ieder geval niet met u.

00:41:31

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u heeft ook nog een vraag van de heer Ram.

00:41:38

De heer Ram: Ik hoor de VVD zeggen dat de ambities moeten worden bijgesteld. Op welke ambities wilt u dan een jaar vertraging?

00:41:46

Mevrouw Jacobs: Volgens mij moeten we ambities zodanig hij in overeenstemming brengen met het budget wat we hebben. En of ze dan moeten worden bijgesteld? Ik hou van ambities en ik vind ook dat er ambities moeten zijn, maar volgens mij moet je de ambitie in overeenstemming brengen met je portemonnee. Dat lijkt me een heel gezonde situatie. Dan maak je de keuze die je maakt en de keuzes die in overeenstemming zijn met je portemonnee. Dat lijkt me in ieder geval heel verstandig. Dat wij als VVD dan misschien een andere keuze zouden maken ten aanzien van leefomgeving dan dit college dat kan. Het punt wat ik wil maken is vooral het financiële verhaal dat je je ambities daarmee in overeenstemming daarmee en niet alleen maar zegt dat er meer geld uit Den Haag moet komen. Dat lijkt me niet een verstandige keuze.

00:42:32

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u bent ruim over u-

00:42:34

Mevrouw Jacobs: Ik wilde ook zeggen: Tot zover, mevrouw de Voorzitter.

00:42:36

Voorzitter: Dank u wel. Dan hebben alle fracties het woord gevoerd en geef ik het woord aan de wethouder.

00:42:44

De heer Van der Schaaf: Dank u wel, Voorzitter. Om mee te beginnen kan ik me namens het college aansluiten bij de opmerking van de heer Sietsma dat wij het op zich mooi hadden gevonden als u dit meerjarenprogramma vaststelt, zoals u dat de afgelopen jaren heeft gedaan. Maar goed, ik heb begrepen dat er argumenten waren om dat niet te willen. Het maakt niet uit dat deze bespreking en die straks in de raad van evenveel waarde is voor het college, omdat we naast alle hoofdlijnen die we met elkaar vaststellen ook dit jaar in de meerjarenprogramma's vrij concreet aangeven wat we gaan doen. Daarbij is de inzet van groot belang om daar met u in ieder geval het gesprek over te voeren. Het gaat voor een deel niet alleen om wat we willen, maar ook over wat we de komende tijd gaan doen. Over wat we willen en wat de opgave voor deze gemeente is de komende jaren: Een aantal van u heeft al gezegd: "Ja, moet je dat nu alleen ruimtelijk bekijken? Of valt er een stevige samenhang met het sociale domein of met de economische vraagstukken?"

00:43:43

De heer Van der Schaaf: Deze vijf meerjarenprogramma's hebben inderdaad een sterke ruimtelijke insteek als het gaat om de activiteiten die we gaan doen. Maar als het om de doelen gaat - en ik wil dat wel even nadrukkelijk benoemen - staan sociale doelen en economische- of ecologische doelen centraal. Er zijn een paar thema's naar voren gekomen. Als je kijkt van waar - en dat geldt niet alleen voor een gemeente als Groningen waar we heel veel stedelijke gebieden al dan niet met een omvangrijke platteland eromheen hebben en stedelijke regio's zoals ook Groningen. Dat geldt ook voor West-Europa en voor heel veel Noord-Amerikaanse gebieden - is dat wij de aan de ene kant een enorme uitdaging hebben - de heer Dijk heeft dat mooi verwoord - om maatschappelijke tweedeling of driedeling en maatschappelijke verwijdering, met name op sociaal economisch en soms ook op sociaal cultureel gebied, tegen te gaan. Dus om juist weer die inclusieve samenleving te willen zijn

zie je de beweging de andere kant op. De tweede lijn is minstens zo belangrijk en hoort ook, wat het college betreft, bij elkaar en dat is ecologische modernisering.

00:44:46

De heer Van der Schaaf: De stad en het platteland van de toekomst zal op een hele andere manier om moeten gaan met groen en op een hele andere manier om moeten gaan met energie en met de openbare ruimte dan dat we de afgelopen decennia in onze westerse wereld gewend zijn. Die twee dingen komen samen in het begrip leefkwaliteit. Het begrip leefkwaliteit heeft, wat het college betreft, helemaal niet enkel een fysieke betekenis, maar minstens ook een sociale betekenis. Je hebt inderdaad niks aan een mooie, gezonde openbare ruimte als je zelf niet gezond bent of waar je onvoldoende geld hebt om een normaal of een goed functionerend leven te hebben, bijvoorbeeld als je geen baan hebt of geen betaalbaar huis. Maar andersom is ook waar. Wanneer je financieel wel een aantal zaken voor elkaar hebt, maar dat je leefomgeving niet prettig of niet veilig is. Je hebt er ook niks aan als je met elkaar wel één samenleving op papier vormt, maar elkaar in de openbare ruimte of in het werk niet treft. Als er grote verschillen zijn in die samenlevingen op het niveau van een wijk, een stad of een dorp met grote verschillen in kansen dan drijft dat mensen uit elkaar. Wij moeten proberen dat bij elkaar te houden. Daar zit zowel een sociale als een fysieke uitdaging in.

00:45:55

De heer Van der Schaaf: Een aantal van u zegt dat het niet alleen maar gaat om wat je inhoudelijk wil, maar ook hoe je als overheid met je bevolking omgaat. Mevrouw Jacobs zei al dat we op moeten passen dat er naast de tweedeling die ontstaat tussen noord en zuid - hoewel daar natuurlijk ook finesses en verschillen in zijn - er ook een tweedeling zou zijn tussen nieuwe en oude gemeentes. Het is natuurlijk altijd zo dat op het moment dat er een nieuwe gemeente gevormd is het met schokken gaat. Met harmonisaties heet dat heel mooi in jargon. Dat betekent soms inderdaad dat dingen in vrij korte tijd kunnen veranderen. Wat niet zo mag zijn, is dat er een verschil in aandacht is of een gevoeld verschil in aandacht. Dat geldt niet alleen voor nieuwe en oude gebieden, maar dat geldt ook voor gebieden binnen een gemeente die al langer bestonden. Dat betekent dat een bestuur - en dat geldt ook voor u als raad, maar ook voor het college en het ambtelijk apparaat - zich zo dicht mogelijk, om een cliché te gebruiken, moet organiseren op dat wat er leeft in de dorpen en wijken en bij de mensen.

00:46:57

De heer Van der Schaaf: Om het thema gebiedsgericht werken aan te raken: Gebiedsgericht werken waar het kan en meer op gemeenteniveau als het moet. Dat moet eigenlijk het adagium zijn voor hoe wij handelen en hoe wij onze organisatie gaan inrichten. Daar zijn we nog lang niet. Al hebben we daarin in deze periode en in de collegeperiode daarvoor stappen gezet. Maar we zitten nu inderdaad met een nieuwe uitdaging met een gemeente die veel diverser is qua samenstelling en problematiek dan in de periode daarvoor. Dan de financiën, om een ander groot blok te pakken. Het is terecht - de heer Bolle begon daar onder andere over, maar ook anderen - dat er een groot gat zit tussen iets wat we eigenlijk zouden moeten doen en zouden willen doen. Daar heeft collega De Rook in een aantal beschouwingen ook al aandacht aan besteed. Er zit een steeds groter verschil tussen de gemeente die je zou willen of moeten zijn en de gemeente die je feitelijk bent en dat het

gebrek aan financiën, het structurele en chronische gebrek aan financiën, steeds meer wringt.

00:48:00

De heer Van der Schaaf: Als je kijkt wat we allemaal zouden willen in deze meerjarenprogramma's zijn dat niet allemaal ambities van u of van het college of van het ambtelijke apparaat. Dat zijn ook ambities, een noodzakelijke opgave, die juist uit onze dorpen en wijken komen. En als je neerzet wat we daar aan middelen naast hebben staan zit daar een heel groot verschil in. Het verschil wordt inderdaad na deze coalitie periode groter. Dat is niet het geval, zeg ik even tot de heer Stayen, omdat dit college of deze coalitie alleen maar voor zichzelf heeft gezorgd, maar simpelweg omdat toen dit college gevormd werd onze posten niet verder reikten dan op dat moment. Ik heb het al vaker betoogd, met name in de fysieke sector als het gaat om gebiedsontwikkeling, woningbouw, stedelijke ontwikkeling en leefkwaliteit hebben alle gemeentes een structureel tekort aan geld. Vroeger hadden we het ISV en daar is nooit iets voor in de plek gekomen. Dan kijk ik toch, om een beetje flauw te zijn, wel naar Den Haag.

00:48:56

De heer Van der Schaaf: Ik hoop echt - en daar is een actieve lobby op gaande van verschillende gemeentes en in veel partijprogramma's zie ik het ook terugkomen - dat ook in een nieuw kabinet, ongeacht de politieke samenstelling, er keuzes worden gemaakt om meer structureel middelen ter beschikking te stellen voor gebiedsontwikkeling en leefkwaliteit, zodat er niet die permanente strijd ontstaat die wij in onze gemeente hebben tussen aan de ene kant de noodzaak om fysiek dingen te realiseren, maar de minstens zo harde noodzaak om ook sociaal zaken voor elkaar te hebben. Het is dus niet zo dat dit college grossiert, dat zeg ik nadrukkelijk, in allerlei hobby's en ambities. Misschien dat een ander daar zo tegenaan kijkt, maar de ambities die we hebben zijn echt noodzakelijk om die tweedeling, die ecologische modernisering en die economische ontwikkeling, die ook door corona een flinke klap heeft gekregen, te kunnen weerstaan. Dan nog een aantal zaken waar ik nog niet bij langs ben geweest. De suggestie, van de heer Sietsma dacht ik, om wat vaker een startnotitie te gebruiken om aan de voorkant met u als raad een gesprek te kunnen voeren, maar ook om de mogelijkheid te hebben om participatie en een gesprek met de bevolking te voeren.

00:50:01

De heer Van der Schaaf: We zullen daar goed naar kijken of we dat vaker kunnen doen. Ik heb het idee dat we het bij een aantal grote projecten wel doen, maar dat het bijvoorbeeld bij kleinere zaken wat minder vanzelfsprekend is. Ik denk dat dit een goede suggestie is. In het verleden zijn er wel vaker afspraken gemaakt tussen het college en de raad hoe we dat wat scherper kunnen krijgen. De heer Dijk noemde nadrukkelijk het thema, dat als we het hebben over een tekort aan geld we uit zullen moeten gaan van het principe 'zwaarste lasten en de sterkste schouders'. Op zich kan het geen verrassing zijn dat dit college dat als uitgangspunten omarmt. We moeten ons wel realiseren dat de mogelijkheden voor een lokale overheid om daar echt iets aan te doen veel beperkter zijn dan de landelijke overheid. Maar we zullen - en dat proberen we steeds te doen als het gaat om ontwikkeling van bijvoorbeeld bedrijventerreinen of als het gaat om een gebiedsontwikkeling - maximaal datgene vragen wat je van marktpartijen mag vragen om te investeren in die openbare

ruimte. Een voorbeeld is de ontwikkeling van de stadshavens. Daar moeten we als overheid nog steeds flink aan bijdragen, maar we zitten buitengewoon scherp in die onderhandelingen om die marktpartijen hun bijdrage te laten leveren voor datgene waar ze straks woningen gaan bouwen of bedrijfsplekken gaan realiseren.

00:51:15

De heer Van der Schaaf: De heer Bolle, ik heb het al even gehad over de relatie tussen ambities en financiën. Hij vroeg ook wat nu het perspectief is. Ik heb al het belang van structurele middelen voor stedelijke vernieuwing om deze programma's te kunnen realiseren aangegeven. Daarnaast zijn er incidentele middelen en die zijn niet gering, want we hebben het Wopke-Wiebus-Fonds. Er zijn middelen door dit kabinet aangereikt als het gaat om de woningbouwimpuls. Daar proberen we maximaal op in te zetten en wij hopen deze week wat positief nieuws te krijgen als het gaat om de woningbouwimpuls. Deze weken, moet ik zeggen, want ik weet niet precies wanneer, maar ik hoop dat we daar een goed bericht over gaan krijgen voor de genoemde gebiedsontwikkeling. Dat is over de korte termijn. Daar zetten we een stevige lobby in richting de nieuwe formatie. Maar als je het hebt over hoe we dit op de lange termijn kunnen borgen, dan zullen we dat inderdaad bij de voorjaarsnota en de begrotingen opnieuw met elkaar aan de orde moeten stellen.

00:52:18

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:52:19

De heer Bolle: Vanochtend stond er een stuk in Het Dagblad over die gelden van de woningbouwimpuls en dat wij die nog niet hadden gekregen. Maar ik begrijp nu dat er mogelijk nog positief nieuws aankomt?

00:52:29

De heer Van der Schaaf: Dat was de eerste tranche en daar hebben wij achter het net gevist. We zijn nu in blijde afwachting van de resultaten in de tweede tranche.

00:52:35

Voorzitter: Dat duurt meestal negen maanden.

00:52:37

De heer Van der Schaaf: Nee, we verwachten dat het de komende weken duidelijkheid geeft of we het wel of niet krijgen. Dan komt er ook nog een derde tranche dus we blijven ons best doen.

00:52:45

De heer Bolle: Maar dat betekent dat we voor die eerste sowieso echt achter het net gevist hebben? Het is niet dat we met die tweede kunnen inhalen wat we bij de eerste gemist hebben?

00:52:57

De heer Van der Schaaf: Ik weet niet of je dat zo kan stellen. Er zijn middelen van het kabinet ter beschikking gesteld via de woningbouwimpuls. Dat wordt in vier tranches verdeeld. Je zou kunnen zeggen dat als we het bij de eerste wel hadden gehad we misschien minder kans bij de tweede hadden. Je kan niet twee keer hetzelfde project indienen. Dat is in ieder geval niet mogelijk. Ik denk dat we pas aan het eind kunnen opmaken of we er voldoende

uitgehaald hebben wat daar inzit. Het neemt niet weg dat ik wel teleurgesteld was dat wij als woondeal-gemeente niet in de eerste tranche zaten. Maar goed, daar hebben we, en hopelijk ook het ministerie, van geleerd. De heer Ram vroeg hoe de versterkingsopgave in dit verhaal zit. Ik dacht dat mevrouw Moorlag daar iets over gezegd heeft. Het meerjarenperspectief voor de versterkingsopgave geldt ook voor de binnenstad en de wijkvernieuwing. We bieden dat nog apart aan, maar we willen dat in de toekomst integreren. U heeft zelf via het lokaal plan van aanpak, wat we in het voorjaar weer zullen bespreken, en via de dorpsvernieuwing plannen voor het versterkingsgebied alle mogelijkheden om samen met ons daarop te sturen.

00:54:05

De heer Van der Schaaf: Ik kan u verzekeren dat op dit moment dit onderwerp op grote belangstelling en inzet, zowel bestuurlijk als ambtelijk, van stadsontwikkeling en gebiedszaken kan rekenen. Mevrouw Moorlag begon over het punt van de financiën. Daar heb ik al iets over gezegd. Ook mevrouw Menger gaf aan, zeker na corona, hoe ambities en geld bij elkaar passen? Dan mevrouw De Wrede nog over de compacte stad en de naam Next City. Ik ben het helemaal eens met mevrouw De Wrede. Niet over de compacte stad, maar wel over de naam Next City. Dat is een naam uit 2017 toen het nog de gemeente Groningen was. Ook toen zat er zelfs platteland bij, maar nu nog meer. Wij zullen de omgevingsvisie van Next City eind dit jaar actualiseren. Dat is een belangrijk moment voor de langere termijn, samen met de mobiliteitsstrategie, om keuzes te maken voor deze gemeente. We zullen dan een toepasselijke nieuwe naam gaan kiezen voor de omgevingsvisie.

00:55:09

Voorzitter: Meneer Dijk.

00:55:10

De heer Dijk: Dan wil ik wel graag concluderen dat die laatste zin het beste nieuws van deze bespreking is, want volgens mij zegt Next City al jarenlang helemaal niets voor de gemiddelde Groninger in deze gemeente en vervreemdt die naam de bewoners meer dan dat het de interesse wekt voor deze visie. Mijn opmerking en vraag daarbij zou zijn: Kan het dan gewoon in het Nederlands of in het Gronings, zodat Groningers zich iets, al zou het maar iets zijn, meer betrokken voelen bij deze meerjarenprogramma's?

00:55:43

Voorzitter: Ik denk dat de wethouder deze suggestie graag meeneemt.

00:55:46

De heer Van der Schaaf: Even los van het gebruik van het Engels heb ik niet het idee dat de omgevingsvisie op weinig belangstelling kan rekenen. Het heeft de afgelopen jaren heel goed en sturend gewerkt en veel discussie opgeleverd. Ik ben het wel eens dat we voor een nieuwe naam, die zal er zeker moeten komen, in ieder geval geen Engelse naam kiezen. Of het dan Nederlands of Gronings moet worden laten we nog maar even in het midden. Maar ik kan u verzekeren-

00:56:09

Voorzitter: De heer Ram heeft nog een vraag.

00:56:12

De heer Ram: Voorzitter, ik mis een antwoord op mijn vraag die ik ook gesteld heb over de sociale woningbouw. Ik had gewezen op de vergrijzing en de immigratie.

00:56:22

De heer Van der Schaaf: Het lijkt misschien iets wat meer bij de MJP Wonen aan de orde kan komen. Wat we de afgelopen jaren bij de sociale woningbouw gezien hebben is dat het ons gelukt is om het tempo daarbij flink te verhogen. Tot 2025 denken we ook dat we het tempo op orde hebben. Als je daarna kijkt moet er nog heel wat extra gebeuren. Vandaar dat we gaan kijken in een aantal nieuwe gebiedsontwikkelingen, bijvoorbeeld de Suikerzijde, of we het percentage wat nu op minimaal vijftien procent is gesteld aanmerkelijk kunnen verhogen.

00:56:55

Voorzitter: Ik stel voor dat de verdere discussie hierover in hoofdstuk twee in de volgende sessie te voeren.

00:57:00

De heer Van der Schaaf: Over de Next City of de nieuwe Next City of hoe we het maar willen noemen - de nieuwe omgevingsvisie is een beter woord - had mevrouw De Wrede nog een punt. Ik verwijs eigenlijk naar de nieuwe omgevingsvisie op het punt van mevrouw de Wrede over de toekomst van plattelandsgebieden. Dat is juist één van de thema's die we nu in de participatie al een tijdje aan het voeren zijn rond die nieuwe omgevingsvisie, met name in de voormalige gebieden van Haren en Ten Boer. We hebben al specifieke aparte sessies gehad met een aantal vertegenwoordigers van de landbouw en veeteelt. Wat zullen op dat moment een discussie over compacte stad versus uitbreiden met elkaar goed kunnen voeren, want het heeft een hele sterke relatie met de mobiliteitsstrategie. Dan was ik, dacht ik, nog één punt vergeten van de heer Van Niejenhuis. Ik had al iets gezegd over het belang van sociaal maatschappelijke doelstelling als doel van deze meerjarenprogramma's.

00:58:00

De heer Van der Schaaf: Hij vroeg ook wanneer het college daar nu tevreden over is? Eigenlijk nooit. Pas als de thema's niet meer van tafel zijn en dat zal niet snel gebeuren zijn. Maar ik kan u verzekeren dat die sociaal maatschappelijke doelen samen met de duurzaamheid doelstelling, de ecologische doelstelling en ook de economische doelstelling als het gaat om bij werkgelegenheid, de primaire leidende principes zijn over welke keuzes wij maken op ruimtelijk niveau. Het is niet zo dat we dingen doen omdat we het mooi vinden of omdat we ambities hebben. We doen het om die doelen te realiseren. We zullen dat meer dan ooit terugzien in die omgevingsvisie die ik net noemde. Ik denk ook dat de wijkvernieuwingsplannen voorbeelden zullen zijn van hoe wij met fysieke maatregelen sociale doelstellingen dichterbij willen brengen.

00:58:46

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Wrede, u had nog een vraag aan de wethouder? Kort graag en een kort antwoord graag.

00:58:51

Mevrouw De Wrede: Ja, een korte vraag. De Partij voor de Dieren is zelf ook een keer op zo'n bijeenkomst geweest in Ten Boer. Er gebeurt dus wel het één en ander met de agrariërs. Is

het mogelijk dat het college de raad een beetje informeert over wat daar speelt en wat er gezegd wordt en wat de plannen zijn?

00:59:11

De heer Van der Schaaf: Dank u. Goede vraag. Wij komen daar even apart op terug, want uiteindelijk zult u als raad die omgevingsvisie moeten vaststellen. De planning is in het najaar, maar we komen nog met een geactualiseerde planning op dat gebied. Daar zit een soort participatietraject met u en met de bevolking aan vast naast datgene wat er al gebeurd is. We zullen kijken of we dit ook een plekje daarin kunnen geven. Ik wijs u er wel op dat wij, volgens mij, in november nog een voortgangsbrief over de nieuwe omgevingsvisie hebben gestuurd. Dat zeg ik even uit mijn hoofd.

00:59:46

Voorzitter: Ik denk dat iedereen gezegd heeft wat er gezegd moest worden en dat alle vragen zijn beantwoord. Dan rond ik af met de vraag aan jullie: Het is nu een collegebrief en is er een dringende aanleiding voor de raad om op hoofdstuk één een motie in te dienen? Nee? Dan kan hoofdstuk één conform. Ik dank jullie allemaal hartelijk. Voor de mensen die naar Topweer moeten, goede reis. Ik hoop dat het buiten een beetje droog is geworden is buiten. Bedankt.